

Ἐκθεση ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΩΡΑΙΤΗ



693.717.8812

www.kmoraiti.gr

6/8/2020

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Η δικαιοσύνη αποτελεί μια ατομική αρετή ή μια κοινωνική λειτουργία που αναφέρεται στη σταθερή και διαρκή θέληση του ανθρώπου να αποδίδει στον καθένα αυτό που του ανήκει ανάλογα με τους γραπτούς ή άγραφους νόμους.

ΜΟΡΦΕΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

- **ΦΥΣΙΚΗ:** Σχετίζεται με τις φυσικές ανάγκες του ανθρώπου, τροφής, ένδυσης, αναπαραγωγής και αναφέρεται στις ενέργειες που προβαίνει προκειμένου να τις καλύψει.
- **ΣΥΜΒΑΤΙΚΗ:** Αναφέρεται στους γραπτούς νόμους που έχει υιοθετήσει μια κοινωνία προκειμένου να διασφαλίσει την ομαλή διαβίωση των μελών της. Η πολιτική μορφή της δικαιοσύνης διακρίνεται σε ποινική, πολιτική, διοικητική και στρατιωτική.
- **ΗΘΙΚΗ:** Πηγάζει από την ηθική συνείδηση του ανθρώπου και σχετίζεται συχνά με την παράδοση. Πολλές φορές έρχεται σε αντιδιαστολή με τη συμβατική δικαιοσύνη και το άτομο αντιμετωπίζει δίλημμα αν πρέπει να συμμορφωθεί στους γραπτούς ή στους άγραφους νόμους.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

- Απαραίτητο στοιχείο που χαρακτηρίζει τη δικαιοσύνη είναι η αναλογία, δηλαδή η απόδοση στον καθένα όσων του ανήκουν σύμφωνα με το νόμο.
- Η δικαιοσύνη που δεν εμπεριέχει το στοιχείο της επιείκειας καταντά αδικία. Όταν εφαρμόζεται τυφλά ο νόμος χωρίς ίχνος κατανόησης και ανθρωπιάς δεν έχει κατακτηθεί το ουσιαστικό της νόημα.
- Η δικαιοσύνη ως έννοια περικλείει το σεβασμό του ατόμου προς τα δικαιώματα των συνανθρώπων του.
- Χαρακτηριστικό της δικαιοσύνης είναι ότι παρέχει ίσες ευκαιρίες σε όλους τους ανθρώπους ανεξάρτητα από το φύλο, την καταγωγή και τη θρησκεία τους. Θεμελιώνει την αξιοκρατία και την ισονομία. Όλα τα άτομα έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις.
- Η αντικειμενικότητα και η αμεροληψία αποτελούν απαραίτητα στοιχεία για τη δικαιοσύνη.

Η ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΩΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΑΤΟΜΑ

- Το άτομο που διαπνέεται από το ιδανικό της δικαιοσύνης ολοκληρώνει την προσωπικότητά του και συνεπώς οδηγείται στην ατομική ειρήνη και ευτυχία.
- Έχει καλλιεργημένο το συναίσθημα της κοινωνικής συνείδησης και ευθύνης και εκπληρώνει με επιτυχία τις υποχρεώσεις του.
- Διαπνέεται από νομιμοφροσύνη, υπακούει και σέβεται τους νόμους που έχει θεσπίσει η πολιτεία στην οποία ανήκει.
- Οδηγείται στον αυτοσεβασμό και ανυψώνει την πνευματική και ηθική του ποιότητα.
- Καλλιεργεί το συναίσθημα της ανθρωπιάς και έτσι οδηγείται στον κοινωνικό ανθρωπισμό.
- Κατακτά την ψυχολογική ελευθερία και οδηγείται στην ευημερία, καθώς διαμορφώνει ενάρετο χαρακτήρα.

Η ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΩΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

- Οδηγεί στην ισοτέλεια (ισότητα υποχρεώσεων) και στην ισοπολιτεία (ισότητα δικαιωμάτων) και έτσι θεμελιώνεται η ισότητα μεταξύ των πολιτών.
- Η δικαιοσύνη αποτελεί τον πρωταρχικό παράγοντα εξομάλυνσης της κοινωνικής ζωής, καθώς στόχος της είναι η διευθέτηση των διαφορών και των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι πολίτες.
- Περιορίζει την κοινωνική ένταση και αναταραχή που προκαλείται από τις αδικίες και την εκμετάλλευση των ανθρώπων. Έτσι, εξασφαλίζει την κοινωνική τάξη και ασφάλεια, καθώς και την ειρήνη.
- Ενισχύεται το κύρος του κράτους και ιδιαίτερα της δικαστικής εξουσίας.
- Οι κοινωνικοί θεσμοί διασφαλίζονται και επικρατεί ευρυθμία και ομαλή λειτουργία της συλλογικής ζωής.
- Εφόσον επικρατεί το δίκαιο ηθικοποιείται η συλλογική ζωή.
- Σα συνέπεια όλων των προαναφερθέντων κατακτάται η ευημερία, η ευτυχία και η πρόοδος των κοινωνιών.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΑΡΞΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

- Απαραίτητο στοιχείο αποτελεί η ύπαρξη οργανωμένου κράτους με τριμερή διάκριση των εξουσιών (νομοθετική, εκτελεστική, δικαστική) και την αναγνώριση της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης.
- Οι δικαστικές λειτουργίες πρέπει να χαρακτηρίζονται από αμεροληψία και αντικειμενικότητα.
- Αναγκαίο στοιχείο κρίνεται η ύπαρξη και η εφαρμογή νομοθετικού και συνταγματικού πλαισίου που να διαπνέεται από το ιδεώδες της δικαιοσύνης και της ισότητας.
- Τα άτομα που ασκούν τις δικαστικές λειτουργίες είναι αναγκαίο να διακρίνονται από υψηλό ήθος και επιστημονική κατάρτιση.
- Το πολίτευμα όπου μπορεί να πραγματοποιηθεί ουσιαστικά η δικαιοσύνη είναι η δημοκρατία που κατοχυρώνει τη λαϊκή κυριαρχία και την ισότητα και ισονομία μεταξύ των πολιτών.
- Οι ίδιοι οι πολίτες οφείλουν να είναι νομιμόφρονες, να χαρακτηρίζονται από δίκαιη συνείδηση και να υπακούν συνειδητά στους νόμους. Επίσης, σκόπιμο είναι να γνωρίζουν τους νόμους που κυριαρχούν στην πολιτεία τους.
- Σε περίπτωση που κάποιο άτομο προσπαθεί να παραβιάσει τους νόμους που έχουν θεσπιστεί πρέπει να τιμωρείται παραδειγματικά τόσο από το κράτος, όσο και από τους πολίτες.